

ȘANTIERUL ARHEOLOGIC BUTUCENI (RAIONUL ORHEI)

ANALIZA ARHEOZOOLOGICĂ

În urma săpăturilor întreprinse în vara anului 1994, a fost prelevat un lot faunistic mai puțin numeros, comparativ cu cel din anul precedent (1067 resturi). Acesta însumează 420 oase de mamifere dintre care 315 determinabile. Fragmentele nedeterminabile aparțin tot clasei mamiferelor, fiind în special resturi de vertebre, coaste și așchii din diafizele oaselor lungi. Vom prezenta succint speciile determinate, în ordinea reprezentării lor ca număr de resturi:

Taurine: NR (număr de resturi) = 208 (66,04%); NMI (număr minim de indivizi) = 10 (34,48%).

Materialul osteologic provenit de la această specie este fragmentar. Astfel, nu am dispus de nici o piesă întreagă pentru a putea calcula înălțimea la greabăn. Cele trei fragmente de coarne identificate sunt scurte și gracile, linia intercornuală apare convexă pe o porțiune de craniu, ceea ce încadrează taurinele la tipul "brachyceros". La nivelul falangei I se observă o mare variabilitate dimensională. În ceea ce privește vârsta de sacrificare, aceasta oscilează în jurul valorii de 3,5-4 ani, după gradul de epifizare la nivelul oaselor lungi și de 5-7 ani după gradul de uzură la nivelul ultimului molar. Un singur individ, de la care s-a păstrat un fragment de humerus neepifizat distal, avea vârsta la sacrificare de circa 12-18 luni. Nu am avut la dispoziție piese cu ajutorul cărora să putem aprecia raportul dintre sexe.

Cal: NR = 44 (13,96%); NMI = 5 (17,25%).

Un metacarp întreg cu lungimea laterală de 209 cm oferă o valoare a înălțimii la greabăn de 133,9 cm. Un fragment de radius neepifizat distal provine de la un individ de circa 3,5 ani. De asemenea, un fragment de femur cu epifiza proximală desprinsă, aparținea unui individ de sub 3-3,5 ani.

Ovicaprine: NR = 38 (12,06%); NMI = 6 (20,68%).

Deși numărul de resturi este mic, au fost evidențiate ambele genuri: *Ovis* și *Capra*. Genul *Capra* este reprezentat printr-un fragment de corn provenit de la un individ mascul. Pentru genul *Ovis* am identificat un fragment de humerus distal. Se pare că această specie era intens exploatată, intervalul de sacrificare fiind lax. Se întâlnesc astfel indivizi sacrificați între 1-2 ani, 3-4 ani, 4-5 ani, 5-7 ani și chiar sub un an, dar nu mai tineri de 9 luni.

Porcine: NR = 17 (5,39%); NMI = 4 (13,79%).

Pe fragmentele prezentate se observă că sacrificarea se făcea între 1 și 2 ani. Apare și un individ de circa 6-12 luni. De asemenea, am identificat și un individ matur de circa 4-6 ani.

Câine: NR = 3 (0,95%); NMI = 2 (6,90%).

De la această specie provin două fragmente de mandibulă și un fragment de omoplat.

Mistreț: NR = 4 (1,27%); NMI = 1 (3,45%).

După gradul de uzură la nivelul M3, individul avea circa 4-6 ani.

Cerb: NR = 1 (0,32%); NMI = 1 (3,45%).

Specia este reprezentată printr-un fragment de maxilar superior stâng, provenit de la un individ tânăr.

Frecvențele stabilite pentru fiecare specie au un caracter aleatoriu, eșantionul fiind prea redus pentru evidențierea unor considerații plauzibile.

Carmen TARCAN-HRIȘCU (Iași)

THE ARCHAEOLOGICAL EXCAVATIONS FROM BUTUCENI (ORHEI COUNTY). ARCHAEOZOOLOGICAL ANALYSIS (Abstract)

The fauna sample resulted from the excavations in 1994 consisted of 420 animal bones, out of which 315 could be identified. The remnants belonged to domestic as well as to wild species, like: cattle, horse, sheep, goat, pig, dog, wild boar, deer.